



REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-7/2020/2

Datum: 12. 3. 2020

Ministrstvo za okolje in prostor

Direktorat za okolje

Gp.mop@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (EVA 2019-2550-0040) – MNENJE

ZVEZA: Vaš e-dopis št. 007-324/2019/102 z dne 4. 2. 2020

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje IP k prejetemu predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja – EVA 2019-2550-0040 (predlog sprememb ZVO-1).

Uvodoma poudarjamo, da Informacijski pooblaščenec (IP) ni pristojen predlagatelj predpisov, niti ni pristojen podajati soglasij k predlogom predpisov. To je izključna odgovornost predlagatelja predpisa. IP lahko podaja mnenja in izpostavlja posamezne vidike z vidika zagotavljanja spoštovanja predpisov s področja varstva podatkov, ni in ne sme pa prevzemati odgovornosti predlagatelja.

Kot je razbrati iz prejetega gradiva, se predlog sprememb ZVO-1 v pretežnem delu nanaša na obdelavo podatkov poslovnih subjektov in ne podatkov fizičnih oseb. Nove vrste obdelave osebnih podatkov pa (deloma v velike obsegu) ureja zlasti v besedilu predlaganih novih členov ZVO-1: 20t, 20u, 126c in 146j. V preostalem delu ni razbrati, da bi šlo za urejanje obdelave osebnih podatkov izven že zakonsko določene.

K členu 7

Najprej zgolj iz previdnosti izpostavljam, da mora biti glede na člen 38 Ustave vsaka obdelava osebnih podatkov primarno opredeljena z zakonom in ne podzakonskim aktom. To navajamo, ker nekatere predlagane zakonske določbe nakazujejo, da naj bi se npr. vrsta osebnih podatkov opredelila s podzakonskimi akti oziroma to indirektno lahko izhaja iz zakonskih določb (npr. 8. odst. predlaganega novega 20.t člena, 13. odst. predlaganega novega 20.u člena, 14. odst. predlaganega 126.c člena). V kolikor naj bi ti akti opredeljevali tudi obdelavo osebnih podatkov, ki zakonsko ni določena, to ne bi bilo skladno z 38. členom Ustave. Če gre zgolj za opredeljevanje podatkov poslovnih subjektov (kot npr s.p.) in ne podatkov fizičnih oseb, potem ne gre za osebne podatke in navedeno ni sporno z vidika pristojnosti IP.

Prav tako izpostavljam nekatere nejasnosti v zvezi z delitvijo odgovornosti različnih deležnikov v zvezi z vzpostavitvijo (in delovanjem) informacijskega sistema o PRO (kot ga določa predlagani nov

20.u člen). Ta bo, kolikor je razumeti, vseboval tudi obdelavo nekaterih osebnih podatkov. Dejansko naj bi vseboval npr. podatke iz registra proizvajalcev in druge podatke, ki z zakonom niso izčrpno določeni. Glede na opis namena in funkcij sistema, za izvajanje katerega bo pristojno ministrstvo, je razbrati, da gre v tem primeru dejansko za novo zbirko osebnih podatkov, katere upravljavec bo ministrstvo, določene naloge in odgovornosti upravljavca pa bodo imeli tudi posamezni drugi deležniki. To kaže, da bi verjetno lahko šlo za skupno upravljavstvo sistema, kot ga predvideva člen 26 Splošne uredbe. Če je temu tako, predlagamo, da predlog zakona ustrezno dopolnite in določite ključne odgovornosti različnih deležnikov npr. glede zagotavljanja uresničevanja pravic posameznikov na podlagi Splošne uredbe (pravica do seznanitve, pravica do izbrisa ipd.), glede ukrepov v primeru kršitev varnosti ipd. Navedeno mora biti namreč upoštevano že v fazi izdelave in načrtovanja sistema v izogib kasnejših nepredvidenih stroškov. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da sistem ne bi bil skladen s Splošno uredbo.

Glede na navedeno prav tako predlagamo, da predlagatelj (če bo sistem vseboval osebne podatke), pred nadaljnjo obravnavo in vsekakor pred dokončnim oblikovanjem besedila pravne podlage za izbrano ureditev izvede oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov (več o tem na: <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebni-podatkov/kljucna-podrocja-uredbe/ocena-ucinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/>). Takšna ocena učinka bi vam omogočila, da:

- preverite resnično potrebni nabor zbiranja podatkov;
- ugotovite, v kakšnem obsegu se bodo zbirali oz. so dejansko potrebni osebni podatki;
- pravočasno prepoznate in ustrezno naslovite morebitna tveganja, ki jih vzpostavitev takšnega sistema prinaša ter
- pravočasno in realno ocenite tehnično izvedljivost in stroške vzpostavitve sistema.

Posebej opozarjamo tudi na določbe o povezovanju zbirk podatkov (uradnih evidenc in javnih knjig) iz 84. člena ZVOP-1. To velja tudi za ureditev na podlagi novega 146.j člena ZVO-1, kot pojasnjujemo v nadaljevanju.

K členu 51 (novemu členu 146j ZVO-1)

IP izpostavlja izredno širok nabor podatkov, do katerih bo upravičen dostopati Sklad, pri čemer se bodo zbirke povezovale po vzoru obdelave osebnih podatkov v okviru portala e-sociala. Iz gradiva ni razbrati ustreznih utemeljitev za tako široko zastavljeno množično in sistematično obdelavo osebnih podatkov zlasti v 10. točki (povezovanje s centralno zbirko podatkov o denarnih in socialnih pomočeh in varstvenem dodatku, ki vsebuje lahko tudi posebne vrste osebnih podatkov). V kolikor se predlagatelj za to odloči, ocenjujemo, da bi bilo potrebno pred nadaljnjo obravnavo izvesti oceno učinkov v zvezi z varstvom podatkov (več o tem na: <https://www.ip-rs.si/zakonodaja/reforma-evropskega-zakonodajnega-okvira-za-varstvo-osebni-podatkov/kljucna-podrocja-uredbe/ocena-ucinka-v-zvezi-z-varstvom-podatkov/>), s katero se bo preverila utemeljenost in sorazmernost predvidenih načinov in nabora zbiranja podatkov ter presodilo, kako bodo naslovljena velika tveganja, ki jih takšna zakonska ureditev prinaša.

IP izpostavlja, da se zdi glede na ureditev primerljivega postopka uveljavljanja pravic iz javnih sredstev v ZUPJS predlagana ureditev v novem členu 146j ZVO-1 nesorazmerna zlasti glede določitve 'preverjenih' oseb v teh postopkih, saj med drugim določa, da se preverja podatke o družinskih članih, družinskih razmerjih, roditeljski pravici. Po mnenju IP iz predloga zakona ne glede na navedbe, da naj bi bil razlog olajšanje postopkov za ranljive skupine in zmanjšanje energetske revščine, ni razbrati ustreznih in konkretnih utemeljitev (npr. zakaj navedenega ni mogoče doseči z manjšim posegom v zasebnost, zakaj posameznikom ni dana možnost izbire, kaj so varovalke ipd.) za tako široko opredelitev pridobivanja in povezovanja podatkov.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka